

VERWACHT GEEN FISCALE REVOLUTIE!

Mediagenieke onthullingen over belastingontwijking hebben niet alleen voor een schandaalsfeer gezorgd, nieuw inzicht in fiscaliteit zadelt tal van bedrijven, ondanks voorafgaande afspraken met overheden, op met risico's. Dat zeggen fiscalisten Wim Wuyts en Nico Demeyere.

✍ JOHAN VAN GEYTE

"Heel wat bedrijven zochten de voorbije jaren – waar ook ter wereld – fiscale zekerheid door met lokale overheden rulings af te sluiten. Door een nieuwe kijk op de zaak blijken die echter niet zo waterdicht meer. Onder meer de Europese Commissie en de OESO beschouwen ze nu soms als verboden staatssteun, waardoor de afspraken weer ter discussie worden gesteld en kunnen leiden tot rechtszaken en dubbele belasting", zeggen CEO Wim Wuyts van WTS Global en counsel Nico Demeyere van de fiscale advocatenpraktijk Tiberghien.

Wuyts en Demeyere denken daarbij onder meer aan de overwinstregeling, waarbij de Belgische overheid werd veroordeeld omdat ze het deel van de globale winst dat toe te schrijven is aan de internationale schaal waarop de onderneming opereert (b.v. synergievoordelen) vrijstelt van belasting. België baseerde zich hiervoor nochtans op de traditionele verdragsregels die bepalen dat een land bevoegd is om fiscale winsten te corrigeren indien blijkt dat ze vanuit het oogpunt van transfer pricing niet voortvloeien uit functies, risico's of activa van de Belgische onderneming.

Ook bij regelingen in andere EU-lidstaten (b.v. Apple in Ierland en Starbucks in Nederland) kwam de Europese Commissie tot de conclusie dat er sprake kan zijn van staatssteun. In al die gevallen moeten bedrijven ondanks eerdere wettelijk afgesloten akkoorden alsnog mogelijks extra belastingen betalen.

"Dit is een belangrijke evolutie. Heel wat bedrijven moeten nu namelijk vaststellen dat ze door de nieuwe kijk op een aantal zaken fiscale risico's opgelopen hebben die niet altijd voorzienbaar waren op het moment dat een ruling werd toegekend. Die werd nochtans net afgesloten

om rechtszekerheid te bekomen over complexe fiscale materies of om zekerheid te verkrijgen bij grote investeringen", aldus nog Wuyts en Demeyere.

De ondernemingsfiscaliteit ligt in heel wat landen op de tafel. Ook in België is dat het geval. Hoe wordt de geplande belastingverlaging van de vennootschapsbelasting in bedrijfskringen onthaald?

WUYTS EN DEMEYERE: Door onder de 30% te zakken, zitten we met een trendbreuk. Zeker omdat er het vooruitzicht is op een verdere daling naar 25% zodat we aansluiten bij het gemiddelde tarief in de Europese Unie. Dat was dan ook de minimale vereiste om internationaal te kunnen volgen. Overal zien we een evolutie in de richting van 20%. Dat lijkt voor veel bedrijven een 'fair share' tarief, al blijft dat uiteraard subjectief en hebben een aantal bedrijven het moeilijk met de compenserende maatregelen zoals de jaarlijkse beperking van het gebruik van overdraagbare verliezen of het beperken van de aftrekbaarheid van financieringskosten die voortvloeit uit de Europese fiscale anti-misbruik richtlijn.

Daar komt nog de fiscale consolidatie bovenop. Ook dat is een heel belangrijk gegeven. Groepen van bedrijven zullen nu de winst in de ene onderneming kunnen compenseren met het verlies uit een andere. België was samen met Griekenland het enige land in de Europese Unie dat geen vorm van fiscale consolidatie heeft. De aangekondigde "groepsbijdrage" is alvast een stap in de goede richting die het mogelijk zal maken dat fiscale verliezen tussen sommige groepsvennootschappen kunnen worden overgedragen.

LEES DIT ARTIKEL INDIEN U WILT WETEN:

- Hoe de **geplande belastingverlaging van de vennootschapsbelasting in bedrijfskringen** onthaald wordt
- Hoe **transfer pricing** zal evolueren in 2018
- Hoe onze **fiscaliteit voorbereid** is op de digitale economie en op de deeleconomie

Transfertprijzen waren enkele jaren geleden een hot item. Hoe is dat intussen geëvolueerd?

Transfer pricing regels worden steeds complexer en de rapportering, o.a. de country by country reporting, komt op kruissnelheid in 2018. Deze landenrapportering, waarbij een groep informatie moet verstrekken over alle landen waarin hij (zij?) actief is, wordt verplicht voor ondernemingen met een omzet van meer dan 750 miljoen euro. Dat moet de autoriteiten in die landen in staat stellen om te beoordelen of er sprake is van een substantieel risico op het verplaatsen van winsten via transfertprijzen door het hanteren van hogere prijzen voor transacties tussen diverse onderdelen van een groep. Men zal ook zien waar er winst wordt gemaakt en waar er belastingen worden betaald en waar er veel winst wordt geboekt in vergelijking met het personeelsbestand of activa die er aanwezig zijn. Elke lokale fiscus zal jaar na jaar wereldwijd kunnen volgen waar o.a. materiële en immateriële activa-aanwezig zijn en al dan niet belast worden. Belangrijk daarbij is dat de fiscale administratie streeft naar een elektronische rapportering. Dit zal de administratie toelaten om data te verzamelen om transfer pricing risico's beter in kaart te brengen. De ingezamelde gegevens zullen ook worden uitgewisseld tussen diverse OESO landen. Dat zal ongetwijfeld tot opmerkingen leiden en langere fiscale controles.

Intussen werden de voorbije weken heel wat kapitaalverminderingen doorgevoerd. Is dat louter een gevolg van een strengere fiscale aanpak voor dergelijke verminderingen vanaf 2018 of zouden die ook gebeuren om later weer kapitaalverhogingen te kunnen doen en te blijven genieten van de notionele intrestaftrek nu die alleen nog geldt op de aangroei van het kapitaal?

Bij multinationale bedrijven moet je er rekening mee houden dat de periode dat België op de shortlist werd gezet als locatie voor het oprichten van een interne bank al lang voorbij is. De ondernemingen die hun interne bank nog niet hebben afgebouwd zijn nu volop bezig met het evalueren of ze hun treasurycenter in ons land gaan houden of niet. Daarnaast heb je het effect van de Amerikanen die de deur openzetten voor de repatriëring van fondsen.

De coördinatiecentra overleefden de Europese regels niet, de overwinstregeling moet op de schop en bij de notionele intrest wordt ingeperkt. Zijn er nog fiscale regelingen waarmee België zich internationaal op de kaart kan zetten?

Wim Wuyts

WTS GLOBAL

Sinds september 2017 leidt Wim Wuyts WTS Global, een wereldwijd samenwerkingsverband in meer dan 130 landen van fiscale advocatenpraktijken en fiscale consultingpraktijken. Tiberghien, het grootste Belgische fiscaal advocatenkantoor, en Atlas het snelst groeiend Nederlands fiscaal kantoor zijn de sterkhouders in de Benelux. Wuyts en Demeyere: "We hebben bij WTS Global in Brussel een Europees kenniscentrum opgericht waar fiscale advocaten vanuit de verschillende Europese lidstaten hun kennis bundelen en dergelijke dossiers zoals de overwinstregeling nu tegen het licht houden. Dit European Tax Law Center begeleidt ondernemingen in deze complexe Europese problematieken en verdedigt ze ook voor nationale en internationale rechtbanken".

Farma is nog steeds een goed verhaal. We hebben een goed fiscaal en stabiel klimaat rond octrooien dat nu ook is uitgebreid tot registraties, marktexclusiviteiten en andere intellectuele eigendomsrechten. Maar nu merken we dat ook farmaceutische ondernemingen in de media worden aangepakt omdat ze 85% van de inkomsten uit die octrooien mogen aftrekken. Dit wordt ook in de buitenlandse hoofdkantoren, gelezen. Een buurland als Nederland ziet dit graag gebeuren, al zit de media daar ook niet stil.

Zien jullie een evolutie in de manier waarop de Belgische fiscus controles uitvoert?

Ze zijn veel gericht geworden. Er werd veel geïnvesteerd in datamining. Als dat goed gebeurt, is het positief omdat de controles meer gefocust zijn. Maar in de praktijk merken we toch nog problemen. Zo geeft datamining soms een verkeerd signaal bij wijzigingen in de omzet, die bijvoorbeeld louter het gevolg kunnen zijn van een slecht jaar.

De controleurs zijn ook veel beter voorbereid. Ze hebben nu toegang tot de dossiers van alle vennootschappen van een groep in heel België, waar ze zich vroeger moesten informeren bij alle lokale controlediensten. We zien ook meer thematische controles, bijvoorbeeld op kapitaalverminderingen, op vruchtgebruik, op verkoop van luxeproducten,... Dit maakt dat de controleurs de materie beter beheersen.

Minister van Financiën Johan Van Overtveldt wil naar een horizontaal toezicht evolueren, waarbij de fiscus een contract zou sluiten met de bedrijven. Wie dit volgt, zou nadien anders, meer procesmatig, gecontroleerd worden. Is dit niet de kat bij de melk zetten?

Het horizontaal toezicht bestaat al lang in Nederland, maar daar is de cultuur anders dan bij ons. Je kunt er een matuur gesprek hebben met je fiscale overheid. Er heerst meer een overlegcultuur. Hoe maken we afspraken voor de toekomst? Welke processen zetten we op om de naleving van de fiscale

WIM WUYTS, WTS GLOBAL:

"De klassieke fiscaliteit draait rond machines, gebouwen, handel,... De brandstof van de nieuwe economie is echter data."

“Voor bedrijven die er de kantjes aflopen, is de BBI een goed instrument, maar als je de BBI loslaat op bona fide bedrijven, krijg je litiges. Het komt erop neer de juiste ondernemingen door de juiste controlecel te laten controleren.”

wetgeving te kunnen aantonen? Nadien wordt gekeken of die afspraken worden nagevolgd. Maar dat veronderstelt een zekere vertrouwensrelatie.

Bij ons heeft de rulingcommissie die expertise en maturiteit ook. Soms krijgt ze dan het verwijt dat ze bijzondere fiscale “deals” aan bedrijven toekent. De transparantie van het rulingproces met publicatie van alle beslissingen is verregaand. Er is ook parlementaire controle vermits de rulingdienst jaarlijks een werkingsverslag moet overmaken. Dit moet voldoende garanderen dat de rulings conform de fiscale wet zijn. Uiteraard wordt bij controle ook steeds onderzocht of een bedrijf de gemaakte afspraken wel naleeft. Horizontaal toezicht is haalbaar als zowel de bedrijven als de fiscale overheid een open en transparante ingesteldheid hebben. Voor bedrijven die er de kantjes aflopen, is de BBI een beter instrument. Maar als je de BBI loslaat op bona fide bedrijven, krijg je uiteraard litiges. Het komt er dus op neer de juiste ondernemingen door de juiste controlecel te laten controleren, wat ons terug bij datamining brengt.

Is onze fiscaliteit voorbereid op de digitale economie en op de deeleconomie?

Voor de digitale economie zou je de inkomsten kunnen laten belasten op de plaats van de afnemer. Dat gebeurt al met de BTW. Je zou ook een datataks kunnen invoeren, maar dan zit je met de vraag uit welk land de data juist voortkomen en of bijvoorbeeld de locatie van een datacenter een goed aanknopingspunt is. En dan heb je nog netwerkeffecten: de waarde van een sociaal platform vloeit ook voort uit het feit dat er al veel gebruikers zijn. Het is moeilijk om de winst die uit dergelijk netwerkeffect voortvloeit vast te knopen aan een fiscale jurisdictie... Waar ga je dat belasten? Waar zitten de digitale drivers die waarde creëren?

Wat de deeleconomie betreft, is vooral de compliance moeilijk. Je zit vaak met veel mensen die een beetje verdienen. Daar is het risico dat de compliance kost te groot wordt in functie van de relatief kleine verdiensten van iedereen die eens meewerkt. Daar zou bijvoorbeeld een oplossing gevonden kunnen worden in eenvoudige forfaitaire belastingen en/of in vrijstellingen indien de inkomsten zeer beperkt zijn.

Alles evolueert nu zo snel dat de wetgever een leger technici zou moeten hebben om een goede wet te schrijven. De huidige wetten zijn gemaakt voor een analoge wereld. Je kunt bovendien geen tabula rasa creëren. Een deel van de analoge wereld blijft gewoon bestaan, al evolueert hij wel. De waarde wordt ook minder en minder door mensen gecreëerd. Wat met de impact van artificiële intelligentie op waarde creatie? En wat gaat de blockchain revolutie brengen? De klassieke fiscaliteit draait

Nico Demeyere

rond machines, gebouwen, handel,... De brandstof van de nieuwe economie is data ..

Maar ook zonder aangepaste regeling voor de nieuwe economie is onze fiscaliteit al complex.

Die complexiteit is inderdaad zeer hoog. Het is dan ook een moeilijk verhaal. Intussen worden sommige bedrijven in de media aangepakt omdat ze weinig belastingen betalen, terwijl ze nochtans alle internationale regels volgen. Ons internationaal en academisch netwerk laat toe om zover als mogelijk op nieuwe ontwikkelingen te anticiperen zodat we bedrijven de nodige skills kunnen aanreiken om met deze internationale fiscale transformatie om te gaan. De uitdagingen waarmee alle landen geconfronteerd worden zullen zich ook vertalen in nieuwe concepten in de internationale fiscaliteit. Dit proces zal allicht bestaan uit opeenvolgende wijzigingen, wij verwachten ook geen fiscale revolutie. †

BIO

WIM WUYTS

Wuyts was tot voor kort aan de slag als global head of tax bij de West-Vlaamse producent van staalkoord en -draad Bekaert, waar hij ook verantwoordelijk was voor de begeleiding van de diverse diensten op het hoofdkantoor doorheen het transformatieproces dat de onderneming doormaakte.

2017- ... CEO WTS Global

2016- ... Programmadirecteur Cedep Fontainebleau

2008-2017 Head of global tax Bekaert

2011-2017 Voorzitter tax committee VBO

2005-2008 Head of tax Agfa-Gevaert

1999-2005 Head of tax EMEA Baxter

1997-1999 Head of tax EMEA Levi Strauss

1995-1997 Tax consultant Arthur Andersen

1993-1995 stagiair ministerie van Financiën

NICO DEMEYERE

Nico Demeyere is counsel bij Tiberghien, waar hij zich voornamelijk concentreert op internationale fiscaliteit en de praktijk van transfer pricing.

2015-... counsel Tiberghien

2005-... senior associate Tiberghien

2000-2005 senior consultant pwc